

Metodika na vypracúvanie hlásenia SLUZ(NBS)1-04

Štvrťročné hlásenie o prijatých službách zo zahraničia a poskytnutých službách do zahraničia

1. Všeobecné informácie

Predmetom hlásenia sú údaje za prijaté služby zo zahraničia (prijatie služby od cudzozemca) a poskytnuté služby do zahraničia (poskytnutie služby cudzozemcovi). V hlásení sa neuvádzajú údaje o prijatej a poskytnutej službe medzi tuzemcami.

Služby možno zdefinovať ako rôzne typy činností, ktorých výsledkom je nehmotný, neviditeľný a neskladovateľný tovar, sú to výkony poskytované na objednávku, ktoré nemôžu byť obchodované oddelene od svojej produkcie. V hlásení sú služby vykazované v členení podľa bežného účtu platobnej bilancie. **Služby cestovného ruchu nie sú predmetom hlásenia.**

Tuzemec – ide o právnickú osobu so sídlom na území Slovenskej republiky alebo fyzickú osobu s trvalým bydliskom na území Slovenskej republiky.

Cudzozemec – ide o právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá nie je tuzemcom (nemá sídlo ani trvalé bydlisko na území SR).

Prijaté služby zo zahraničia – ide o prijatie služby od cudzozemca

Poskytnuté služby do zahraničia – ide o poskytnutie služby cudzozemcovi

Vykazujúcou jednotkou je tuzemec - podnikateľ a organizačná zložka cudzozemca v tuzemsku, ktorí vykazujú prijaté služby zo zahraničia alebo poskytnuté služby do zahraničia (ďalej len vykazujúca jednotka).

Podkladom pre vyplňanie hlásenia sú údaje z účtovníctva a operatívnej evidencie vykazujúcej jednotky.

Vykazovaným obdobím je kalendárny štvrťrok. Uvádzajú sa hodnoty za sledovaný kalendárny štvrťrok, neuvádzajú sa kumulované hodnoty od začiatku roka. Predkladá sa aj negatívne hlásenie za sledovaný kalendárny štvrťrok.

Vykazovaná hodnota služby predstavuje hodnotu **v tisícoch eur** za vykazovaný štvrťrok a za rovnaký druh služby, ktorý je voči rovnakej krajine a fakturácia prebehla v rovnakej mene.

Číselné údaje sa vykazujú zaokrúhlené na celé tisíce eur bez desatinného miesta. Pokiaľ nie je možné zistiť údaje v potrebnom členení z evidencie, uvádza sa kvalifikovaný odhad.

SLUZ(NBS)1-04 Štvrťročné hlásenie o prijatých službách zo zahraničia a poskytnutých službách do zahraničia sa predkladá do 25. kalendárneho dňa nasledujúceho mesiaca po uplynutí štvrťroka:

Hlásenie	termín dodania
za 1. štvrťrok	do 25. apríla
za 2. štvrťrok	do 25. júla
za 3. štvrťrok	do 25. októbra
za 4. štvrťrok	do 25. januára

Hlásenie sa zasiela prostredníctvom informačného systému **Štatistický zberový portál** <https://szp.nbs.sk>. Hlásenie môže za vykazujúcu jednotku vyhotoviť aj iný subjekt, t.j. splnomocnený zástupca (spracovateľská jednotka, napr. účtovná spoločnosť).

Opravu chybných údajov v zaslanom hlásení SLUZ(NBS)1-04 je možné uskutočniť vyhotovením celého nového hlásenia so správnymi údajmi.

Kontaktná adresa:

Národná banka Slovenska	tel. č.:	
oddelenie štatistiky nebankových subjektov	02/5787 2658	02/5787 2634
Imricha Karvaša 1	02/5787 2699	02/5787 2662
813 25 Bratislava 1	fax: 02/5787 1167	

2. Hlásenie SLUZ(NBS)1-04

Identifikačné údaje (v systéme ŠZP sú identifikačné údaje priradené k výkazu automaticky)
IČO – osemmiestne identifikačné číslo vykazujúcej jednotky
Štvrťrok - poradové číslo sledovaného štvrťroku
Obchodné meno vykazujúcej jednotky, sídlo alebo miesto podnikania
Meno a priezvisko kontaktnej osoby, ktorá hlásenie vyplnila, telefón, e-mail, dátum a podpis

Vykazovanie

Kód služby

Uvedie sa štvormiestny numerický kód služby podľa číselníka kódov služieb, ktorý je prílohou hlásenia (Číselník kódov služieb pre hlásenie SLUZ(NBS)1-04).

Kód krajiny pôvodu (prijaté služby), Kód krajiny určenia (poskytnuté služby)

Uvedie sa dvojmiestny alfabetický kód krajiny podľa číselníka krajín (Číselník krajín a peňažných mien).

Krajinou pôvodu alebo krajinou určenia sa rozumie krajina, v ktorej má sídlo obchodný partner, t.j. cudzovec poskytujúci alebo prijímajúci službu. Určujúcim znakom môže byť poštová adresa cudzovca.

Kód meny

Uvedie sa trojmiestny alfabetický kód meny podľa číselníka peňažnej meny (Číselník krajín a peňažných mien). Kódom sa vykáže mena, ktorá je uvedená na účtovnom doklade.

Hodnota služby

Uvedie sa hodnota prijatej alebo poskytnutej služby bez DPH vyjadrená v tisícoch eur z účtovníctva vykazujúcej jednotky (bez ohľadu na to, v akej mene sa transakcia uskutočnila).

Hodnota prijatej služby zo zahraničia sa oceňuje trhovou cenou, to znamená skutočnou cenou dohodnutou medzi vykazujúcou jednotkou a cudzovcom. Ak nie je možné trhovú cenu určiť, možno použiť účtovnú hodnotu, kalkuláciu alebo kvalifikovaný odhad.

Komentár k bunke/k časti výkazu (Poznámka)

Uvedie sa vysvetlenie podstatných zmien vo vývoji vykazovaných údajov alebo logických nezrovnalostí.

3. Definície jednotlivých kódov služieb

(podľa Číselníka kódov služieb pre hlásenie SLUZ(NBS)1-04)

I. VÝROBNÉ SLUŽBY

1800 Výrobné služby týkajúce sa fyzických vstupov vo vlastníctve tretích osôb

- výrobné služby týkajúce sa fyzických vstupov vo vlastníctve tretích osôb zahŕňajú spracovanie, montáž, označovanie, balenie a podobne, uskutočňované podnikmi, ktoré nevlastnia daný tovar. Uvedenú výrobu uskutočňuje subjekt, ktorý od vlastníka prijme odplatu. Keďže k zmene vlastníctva tovaru nedochádza, neevduje sa žiadna transakcia obchodného tovaru medzi spracovateľom a vlastníkom. Výška odplaty účtovanej za výrobné služby týkajúce sa fyzických vstupov vo vlastníctve tretích osôb nie je nevyhnutne taká istá ako rozdiel medzi hodnotou tovaru odoslaného na spracovanie a hodnotou tovaru po spracovaní. Vylúčená je montáž prefabrikovanej stavby (zahŕňa sa do výstavby) a označovanie a balenie v súvislosti s dopravou (zahŕňa sa do dopravy).

1810 Služby údržby a opravy inde nezahrnuté

- služby údržby a opravy inde nezahrnuté predstavujú údržbu a opravu tovaru, ktorý vlastní cudzozemci, uskutočnenú tuzemcami a naopak.

Prijaté služby: služby údržby a opravy, ktoré poskytuje cudzozemec tuzemcovi (miesto plnenia môže byť v SR alebo v zahraničí)

Poskytnuté služby: služby údržby a opravy, ktoré tuzemec poskytuje cudzozemcovi (miesto plnenia môže byť v SR alebo v zahraničí)

Oprava môže byť uskutočnená v priestoroch opravára alebo v iných priestoroch. Hodnota údržby a opravy zahŕňa akékoľvek časti alebo materiály, ktoré dodá opravár a sú zahrnuté do ceny. Časti a materiály účtované osobitne sa zahŕňajú do obchodného tovaru. Patria sem aj opravy a údržby automobilov, lodí, lietadiel a iných dopravných zariadení. Taktiež sem zahŕňame záručné a garančné opravy, záručný servis na zariadeniach.

V tejto položke sa neuvádza čistenie dopravných zariadení (zahŕňa sa do služieb v doprave), údržba a oprava stavieb (zahŕňa sa do položky stavebníctvo), údržba a oprava počítačov (zahŕňa sa do položky telekomunikačné, počítačové a informačné služby).

II. DOPRAVA

Dopravné služby sa vykazujú v členení podľa typu (osobná, nákladná, ostatná) a druhu (námorná, letecká, kozmická, železničná, cestná, vnútrozemská vodná, potrubná, prenos elektrickej energie). Dopravu nemusí dopravca zabezpečovať vlastným vozovým parkom.

Prenájom dopravných prostriedkov **formou finančného lízingu** sa v hlásení SLUZ(NBS)1-04 nevykazuje. Prenájom dopravných prostriedkov bez obsluhy (plavidlá bez posádky, vlaky bez strojvodcu, vozidlá bez vodiča, lietadlá bez posádky) sa vykazuje v položke 2720 Operatívny lízing.

V rámci nákladnej dopravy sa vykazujú iba také dopravné služby, na ktoré bola uzavretá samostatná zmluva s cudzozemcom (t.j. doprava nie je zahrnutá v cene dovážaného alebo vyvážaného tovaru). V rámci osobnej prepravy osôb sa do hlásenia zahŕňa len medzinárodná preprava osôb, pričom **dopravné služby patriace do cestovného ruchu sa sem nezačleňujú.**

Základné pravidlo pre rozlíšenie služieb dopravy a cestovného ruchu vysvetľuje nasledujúci príklad:

- dopravca so sídlom v SR prepravuje cudzozemca z krajiny B medzi SR a krajinou B – osobná doprava (poskytnutá služba do zahraničia).
- dopravca so sídlom v SR prepravuje cudzozemca z krajiny B medzi miestami v krajine B – osobná doprava (poskytnutá služba do zahraničia).

- dopravca so sídlom v SR prepravuje cudzozemca z krajiny B medzi miestami v SR – cestovný ruch (v hlásení SLUZ(NBS)1-04 sa nevykazuje).
- dopravca so sídlom v krajine B prepravuje tuzemca zo SR medzi miestami v SR – osobná doprava (prijatá služba zo zahraničia).
- dopravca so sídlom v krajine B prepravuje tuzemca zo SR medzi krajinami C a D - osobná doprava (prijatá služba zo zahraničia).
- dopravca so sídlom v krajine B prepravuje tuzemca zo SR po krajine B – cestovný ruch (v hlásení SLUZ(NBS)1-04 sa nevykazuje).

Námorná doprava

2070 Námorná doprava - osobná

- vykazuje sa tu preprava osôb na plavidlách určených na prepravu po mori alebo v pobrežných vodách vrátane poplatkov za prepravu nadmernej batožiny, cestovné, ak je súčasťou ceny zájazdu, výdavky cestujúcich na potraviny a ostatné predmety na palube plavidla a prenájom plavidiel poskytovaných s posádkou. Prenájom plavidiel bez posádky sa vykazuje v položke 2720 Operatívny lízing. Prenájom dopravných prostriedkov **formou finančného lízingu** sa v hlásení SLUZ(NBS)1–04 nevykazuje.

2080 Námorná doprava - nákladná

- vykazuje sa tu preprava nákladu na plavidlách určených na prepravu po mori alebo v pobrežných vodách vrátane prenájmu nákladných lodí s posádkou pre morskú pobrežnú vodnú dopravu. Prenájom plavidiel bez posádky sa vykazuje v položke 2720 Operatívny lízing. Prenájom dopravných prostriedkov **formou finančného lízingu** sa v hlásení SLUZ(NBS)1–04 nevykazuje.

2090 Námorná doprava - ostatná

- patria sem služby prevádzky prístavných zariadení, t.j. prístavov a prístavísk, prevádzka vodných stavidiel, plavebných komôr, činnosti navigácie, lodivodstva, kotvenia a pod.

Letecká doprava

Patrí sem preprava osôb alebo tovaru vzduchom alebo kozmickým priestorom.

2110 Letecká doprava - osobná

- vykazujú sa tu služby spojené s prepravou osôb leteckou dopravou. Zastúpenia zahraničných leteckých spoločností sa pre účely hlásenia považujú za cudzozemcov, tzn. využitie ich služieb sa vykazuje ako služba prijatá zo zahraničia a poskytnutie služieb týmto zastúpeniam ako služba poskytnutá do zahraničia. **Zahrňajú sa sem aj zakúpené letenky od zahraničných leteckých spoločností predávané tuzemcom.** Patrí sem aj prenájom leteckých dopravných prostriedkov s posádkou za účelom prepravy osôb. Prenájom lietadiel bez posádky sa vykazuje v položke 2720 Operatívny lízing. Prenájom dopravných prostriedkov **formou finančného lízingu** sa v hlásení SLUZ(NBS)1–04 nevykazuje.

2120 Letecká doprava - nákladná

- vykazuje sa tu preprava tovaru leteckou dopravou, prenájom leteckých dopravných prostriedkov s posádkou za účelom prepravy tovaru. Prenájom lietadiel bez posádky sa vykazuje v položke 2720 Operatívny lízing. Prenájom dopravných prostriedkov **formou finančného lízingu** sa v hlásení SLUZ(NBS)1–04 nevykazuje.

2130 Letecká doprava - ostatná

- patria sem poplatky za prevádzku letiskových zariadení t.j. leteckých terminálov a pod., riadenie letiska a letovej prevádzky, činnosti pozemnej služby na letisku.

Ostatné dopravné služby

2160 Ostatná doprava - nákladná

- patria sem poplatky za skladovanie, uskladňovanie a manipuláciu s tovarom (nakladanie, vykladanie, dokladanie).

2170 Ostatná doprava - ostatná

- patria sem ostatné dopravné služby inde nezahrnuté (napr. manipulačné poplatky za kontajnery, tzv. „stojné“).

2180 Kozmická doprava

- vykazujú sa tu poplatky za vypustenie družíc a rakiet, vesmírnu prepravu tovaru a osôb.

Vlaková doprava

2200 Vlaková doprava - osobná

- patrí sem medzinárodná železničná preprava osôb vlakmi vrátane prenájmu vlakov poskytovaných so strojvodcom. Prenájom vlakov bez strojvodcu sa vykazuje v položke 2720 Operatívny lízing. Prenájom dopravných prostriedkov **formou finančného lízingu** sa v hlásení SLUZ(NBS)1–04 nevykazuje.

2210 Vlaková doprava - nákladná

- vykazuje sa tu medzinárodná preprava tovaru na železničných tratiach vrátane prenájmu vlakov poskytovaných so strojvodcom. Prenájom vlakov bez strojvodcu sa vykazuje v položke 2720 Operatívny lízing. Prenájom dopravných prostriedkov **formou finančného lízingu** sa v hlásení SLUZ(NBS)1–04 nevykazuje.

2220 Vlaková doprava - ostatná

- vykazujú sa tu medzinárodné železničné dopravné služby inde nezahrnuté (napr. čistenie vlakov).

Cestná doprava

Patria sem všetky činnosti súvisiace s osobnou a nákladnou pozemnou dopravou okrem železničnej dopravy.

2240 Cestná doprava - osobná

- vykazuje sa tu medzinárodná doprava osôb autobusmi a automobilmi vrátane prenájmu vozidiel s vodičom. Zahŕňajú sa sem aj diaľničné poplatky a mýto, poplatky za tunely a trajekty (za osobný automobil). Prenájom vozidiel bez vodiča sa vykazuje v položke 2720 Operatívny lízing. Prenájom dopravných prostriedkov **formou finančného lízingu** sa v hlásení SLUZ(NBS)1–04 nevykazuje.

2250 Cestná doprava - nákladná

- vykazujú sa tu všetky činnosti nákladnej dopravy po cestách vrátane prenájmu vozidiel s vodičom. Zahŕňajú sa sem aj diaľničné poplatky a mýto, poplatky za tunely a trajekty, taktiež colné deklarácie za prepravovaný tovar. Prenájom vozidiel bez vodiča sa vykazuje v položke 2720 Operatívny lízing. Prenájom dopravných prostriedkov **formou finančného lízingu** sa v hlásení SLUZ(NBS)1–04 nevykazuje.

2260 Cestná doprava - ostatná

- patria sem medzinárodné cestné dopravné služby inde nezahrnuté (napr. odťahovanie vozidiel, čistenie vozidiel, parkovné).

Vnútrozemská vodná doprava

Patrí sem medzinárodná preprava osôb a tovaru po vnútrozemských vodných cestách.

2280 Vnútrozemská vodná doprava - osobná

- vykazuje sa tu medzinárodná doprava po riekach, kanáloch, jazerách alebo iných vnútrozemských vodných cestách vrátane vodných ciest vo vnútri prístavov alebo lodeníc, poplatky za prepravu nadmernej batožiny, cestovné, ak je súčasťou ceny zájazdu, výdavky cestujúcich na potraviny a ostatné predmety na palube plavidla a prenájom plavidiel poskytovaných s posádkou. Prenájom plavidiel bez posádky sa vykazuje v položke 2720 Operatívny lízing. Prenájom dopravných prostriedkov **formou finančného lízingu** sa v hlásení SLUZ(NBS)1–04 nevykazuje.

2290 Vnútrozemská vodná doprava - nákladná

- vykazuje sa tu medzinárodná preprava tovaru po vnútrozemských vodných cestách, prenájom nákladných lodí s posádkou pre vnútrozemskú vodnú dopravu. Prenájom plavidiel bez posádky sa vykazuje v položke 2720 Operatívny lízing. Prenájom dopravných prostriedkov **formou finančného lízingu** sa v hlásení SLUZ(NBS)1–04 nevykazuje.

2300 Vnútrozemská vodná doprava - ostatná

- vykazujú sa tu medzinárodné dopravné služby vo vnútrozemskej vodnej doprave inde nezahrnuté (napr. vlečenie plavidiel, pilotáž, čistenie plavidiel).

Potrubný tranzit a prenos energie

Patrí sem preprava pohonných látok, tekutého tovaru, vody, kalov a iných produktov potrubnou dopravou s vylúčením prepravy kvapalín nákladnými dopravnými prostriedkami.

2311 Potrubný tranzit

- vykazuje sa tu medzinárodná preprava plyných látok potrubím, t.j. potrubný tranzit plynu a potrubná doprava ropy, tekutého tovaru, vody a podobne. **Dodávka samotnej ropy, plynu, vody a ostatných látok je považovaná za tovar, nie službu.**

2312 Prenos energie

- patria sem poplatky za prenos a distribúciu elektrickej energie s vylúčením **dodávky samotnej elektrickej energie, ktorá je považovaná za tovar, nie službu.**

2320 Ostatné dopravné doplnkové služby inde nezahrnuté

- vykazujú sa tu ostatné doplnkové dopravné služby, ktoré nie sú zahrnuté vo vyššie uvedených položkách dopravy súvisiace s viac ako jedným druhom dopravy (napr. záchranné práce).

2460 Poštové a kuriérske služby

- vykazuje sa tu činnosť pošty a iných poštových podnikov (napr. kuriérske služby), ktoré sa týkajú vyzdvihnutia, prepravy a doručenia poštových zásielok a balíkov rôznymi spôsobmi vrátane zberu, triedenia, dopravy a doručenia medzinárodných listov, poštových zásielok, tzn. listov, novín, periodík a iných balíkov prevádzkované poskytovateľmi univerzálnej poštovej služby. Do prepravy poštových zásielok môže byť zapojených viac druhov dopravy a činnosť môže byť vykonávaná vlastnými dopravnými prostriedkami alebo verejnou dopravou.

III. STAVEBNÍCTVO

2500 Stavebné práce v zahraničí

- vykazujú sa tu tovary a služby, ktoré sú súčasťou stavebných zmlúv, tzn. staviteľstvo a iné špecializované stavebné práce pre budovy a inžinierske stavby, ktoré tuzemec vykonáva pre cudzomca. Ďalej sem patria práce na novej výstavbe, opravy, prístavby, prestavby a prenájom

stavebných strojov s obsluhou. Stavebné práce realizované v zahraničí zahraničnými dcérskymi spoločnosťami, pobočkami alebo pridruženými časťami slovenských podnikov, ak tieto dcérske spoločnosti a podniky vedú samostatné účtovníctvo a platia dane z príjmu v zahraničí sa v hlásení SLUZ(NBS)1-04 nevykazujú.

Prenájom stavebných strojov a zariadení bez obsluhy (lízing) sa vykazuje v položke 2720 Operatívny lízing.

Pokiaľ nie je možné rozlíšiť výdavky na nákup tovarov a služieb od výdavkov na prácu, je potrebné toto rozčlenenie odhadnúť.

Poskytnuté služby: práce na stavebných projektoch, ktoré tuzemec poskytuje cudzozemcovi (stavebné projekty by nemali trvať viac ako 1 rok)

Prijaté služby: práce na stavebných projektoch (nakupované tovary a služby), ktoré tuzemec obstaráva v hostiteľskej krajine pre použitie na stavbe. Hostiteľská krajina je územie, na ktorom sa stavba realizuje.

2510 Stavebné práce v Slovenskej republike

- vykazujú sa tu tovary a služby, ktoré sú súčasťou stavebných zmlúv, tzn. staviteľstvo a iné špecializované stavebné práce pre budovy a inžinierske stavby, ktoré cudzozemec vykonáva pre tuzemca.

Projekty realizované v SR dcérskymi spoločnosťami, pobočkami alebo pridruženými časťami zahraničných podnikov, ak tieto dcérske spoločnosti a podniky vedú samostatné účtovníctvo a platia dane z príjmu v SR, sa v hlásení SLUZ(NBS)1-04 nevykazujú.

Prenájom stavebných strojov a zariadení bez obsluhy (lízing) sa vykazuje v položke 2720 Operatívny lízing.

Pokiaľ nie je možné rozlíšiť výdavky na nákup tovarov a služieb od výdavkov na prácu, je potrebné toto rozčlenenie odhadnúť.

Prijaté služby: práce na stavebných projektoch, ktoré v SR cudzozemec poskytuje tuzemcovi (stavebné projekty by nemali trvať viac ako 1 rok)

Poskytnuté služby: práce na stavebných projektoch (dodanie tovarov a služieb), ktoré tuzemec poskytuje na území SR pre cudzozemca pre použitie na stavbe v SR

IV. POISŤOVACIE SLUŽBY

Poisťovacie služby predstavujú rôzne druhy poistenia a zaistenia, ktoré tuzemci čerpajú od poisťovní a zaistovní so sídlom mimo územia SR, alebo ktoré poisťovne, pobočky zahraničných poisťovní a zaistovní so sídlom na území SR poskytujú cudzozemcom.

Prijaté služby zo zahraničia – služby, ktoré prijímajú tuzemci (domáci poistenci, poisťovne a pobočky zahraničných poisťovní so sídlom v SR) od poisťovní a zaistovní so sídlom mimo územia SR.

So znamienkom plus sa vykazujú:

- úhrady poistného tuzemcami platené poisťovňami so sídlom v zahraničí,
- úhrady zaistovním so sídlom v zahraničí,
- poplatky za vedľajšie pomocné služby pri poistení a zaistení platené cudzozemcom.

So znamienkom mínus sa vykazujú:

- poistné plnenie prijaté od poisťovní so sídlom v zahraničí,
- úhrady od zaistovní so sídlom v zahraničí.

Poskytnuté služby do zahraničia - služby, ktoré poisťovne so sídlom v SR a pobočky zahraničných poisťovní so sídlom v SR poskytujú cudzozemcom (zahraničným poistencom) a poisťovňami so sídlom mimo územia SR.

So znamienkom plus sa vykazujú:

- poistné, ktoré prijali poisťovne so sídlom v SR a pobočky zahraničných poisťovní so sídlom v SR od cudzozemcov,

- úhrady, ktoré poskytli zaistení cudzozemci zaistovníam so sídlom v SR,
- poplatky za vedľajšie pomocné služby pri poistení a zaistení prijaté od cudzozemcov.

So znamienkom mínus sa vykazujú:

- poistné plnenie, ktoré platili poisťovne so sídlom v SR cudzozemcom,
- úhrady, ktoré zaistovne so sídlom v SR platili cudzozemcom.

Priame poistenie

Patria sem služby životného poistenia, neživotného poistenia a ostatné priame poistenie.

2542 Životné poistenie

- vykazuje sa tu upisovanie poistení a uzatváranie zmlúv o životnom poistení, poistných zmlúv pre invalidov a poistných zmlúv v prípade nečakaného úmrtia a nehody s/bez významných prvkov sporenia.

2550 Poistenie nákladu

- vykazuje sa tu poistenie tovaru (nákladu) proti jeho odcudzeniu, poškodeniu, zničeniu alebo jeho strate v priebehu dopravy.

2560 Ostatné priame poistenie

- patria sem služby za všetky druhy priameho poistenia s vylúčením životného poistenia a poistenia nákladu. Ide napríklad o tieto druhy poistenia:

- poistenie proti úrazom a požiarom,
- poistenie zdravia,
- cestovné poistenie,
- poistenie majetku,
- poistenie pohľadávok a úverov,
- poistenie motorových vozidiel, lodí, lietadiel a dopravných prostriedkov,
- poistenie peňažných strát a poistenie zákonnej zodpovednosti.

2570 Zaistenie

- vykazujú sa tu činnosti prevzatia všetkých alebo časti rizík súvisiacich s existujúcimi poistnými zmluvami pôvodne podpísanými nositeľmi životného a neživotného poistenia. Pri zaistení zaistovňa preberá poistné riziká postúpené poisťovňou alebo inou zaistovňou.

2580 Poisťovacie doplnkové služby

- vykazujú sa tu činnosti sprostredkovateľov pri predaji poistení, uzatváraní poistných zmlúv alebo pri poskytovaní služieb súvisiacich s poistením, poistným plnením, dôchodkovým zabezpečením a poskytovaním zamestnaneckých dávok, ako sú odhad poistných škôd a spravovanie prostredníctvom tretej strany (napr. provízie poisťovacím agentom a maklérom, poplatky za sprostredkovateľské a konzultačné služby a pod.).

Penzijné a garančné poisťovacie služby

Patria sem činnosti právnych jednotiek (tzn. fondy, projekty a/alebo programy) vytvorené za účelom poskytovania starobných dôchodkových dávok výhradne pre zamestnancov zriaďovateľa alebo pre členov. Zahrnuté sú dávkovo definované dôchodkové programy ako aj individuálne programy, kde sú dôchodkové dávky jednoducho definované prostredníctvom členského príspevku.

2544 Penzijné služby

- vykazujú sa tu služby, ktoré poskytujú právne jednotky vytvorené za účelom poskytovania starobných dôchodkov pre zamestnancov zriaďovateľa alebo pre členov.

2545 Štandardné poisťovacie garančné služby

- vykazujú sa tu poisťovacie služby, ktorých účelom je poskytnutie priamej záruky za splnenie zmluvnej povinnosti poisteného voči oprávnenému, ku ktorej sa zaviazal v obchodnej zmluve (napr. ručenie za zaplatenie pôžičky treťou osobou).

V. FINANČNÉ SLUŽBY

2600 Finančné služby

- finančné služby zahŕňajú služby poskytované bankami, burzami, faktoringovými spoločnosťami, forfaitingovými spoločnosťami, spoločnosťami vydávajúcimi kreditné karty a ostatnými podnikmi.

Do finančných služieb sú zahrnuté:

- poplatky a provízie spojené s prijímaním vkladov a poskytovaním úverov vrátane služieb hypotekárnych pôžičiek,
- provízie a poplatky spojené s akreditívami, bankovými akceptačnými listami, úverovými linkami a inými podobnými nástrojmi,
- provízie a poplatky spojené s finančným lízingom,
- provízie a poplatky spojené s faktoringom,
- provízie a poplatky spojené s forfaitingom,
- provízie a poplatky spojené s transakciami s finančnými derivátmi,
- provízie a poplatky spojené s upísaním a umiestnením emisie cenných papierov, brokerskými službami a odkúpením cenných papierov vrátane provízií spojených s vyplácaním príjmov z cenných papierov,
- provízie a poplatky spojené s clearingovým zúčtovaním,
- služby finančného poradenstva,
- úschova finančných aktív a drahých kovov,
- správa a riadenie finančných aktív,
- služby spojené s fúziami a akvizíciami,
- služby v oblasti podnikových financií a rizikového kapitálu,
- služby emitentov kreditných kariet a ostatných kreditných inštrumentov,
- marže zmenárenských operácií,
- regulácie a dohľad nad finančnými trhmi,
- úverový rating,
- poplatky za služby spojené s nákupom úverových zdrojov MMF,
- poplatky za nevyčerpané zostatky v rámci rezervných alebo ostatných úverových transakcií MMF.

S vylúčením:

- úrokov a dividend,
- poplatkov z predčasnej splátky, pokút a úrokov z predĺženia,
- nefinančného poradenstva poskytovaného bankami (napr. právne, daňové a účtovnícke služby),
- lízingových splátok pri finančnom lízingu,
- ziskov a strát z obchodovania s cennými papiermi a finančnými derivátmi na vlastný účet,
- sprostredkovateľských služieb v oblasti životného a penzijného poistenia,
- ostatných služieb poisťovníctva.

VI. POPLATKY ZA VYUŽÍVANIE DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

2660 Poplatky za využívanie duševného vlastníctva

- vykazujú sa tu poplatky za právo využívať duševné vlastníctvo a podobné produkty, za ktoré dostáva ich majiteľ autorský honorár alebo licenčný poplatok. Lízing uvedených produktov môže prebiehať rôznymi formami, napr. povolenie na reprodukciu, využitie v ďalších procesoch alebo produktoch, prevádzkovanie činnosti na základe franchisingu a podobne. Súčasní majitelia mohli, ale nemuseli vytvoriť tieto produkty.

Do poplatkov za využívanie duševného vlastníctva sú zahrnuté:

- lízing duševného vlastníctva okrem diel chránených autorským právom ako sú knihy alebo softvér,
- prijímanie autorských honorárov alebo licenčných poplatkov za používanie patentov, ochranných značiek alebo servisných značiek, výrobných značiek, práv na prieskum nerastných surovín, franchisingových zmlúv.

S vylúčením:

- nadobudnutia práv a publikovania,
- výroby, reprodukcie a distribúcie diel chránených autorským právom ako sú knihy, film alebo softvér.

VII. TELEKOMUNIKAČNÉ, POČÍTAČOVÉ A INFORMAČNÉ SLUŽBY

2621 Telekomunikačné služby

- predstavujú činnosti poskytovania telekomunikačných a súvisiacich služieb, ktorými sú prenos hlasu, údajov, textu, zvuku a obrazu bez toho, aby boli zapojené do jeho tvorby. Podstatu telekomunikačných služieb tvoria transakcie medzi telekomunikačným operátorom so sídlom v SR a telekomunikačným operátorom so sídlom mimo územia SR. Napr. v prípade telefonického hovoru zo SR do zahraničia operátor so sídlom v SR obdrží platbu od zákazníka - volajúcej osoby (ide o tuzemskú transakciu, ktorá sa v hlásení SLUZ(NBS)1-04 nevykazuje), zároveň zaplatí operátorovi so sídlom mimo územia SR za uskutočnenie medzinárodného hovoru jeho prostredníctvom, tzn. vykáže sa prijatie telekomunikačnej služby zo zahraničia. V prípade telefonického hovoru zo zahraničia do SR operátor so sídlom v SR obdrží inkaso od operátora so sídlom mimo územia SR z dôvodu, že jeho prostredníctvom sa mohol uskutočniť medzinárodný hovor, tzn. vykáže sa poskytnutie telekomunikačnej služby do zahraničia.

Telekomunikačné služby zahŕňujú nasledovné činnosti:

- **činnosti drôtových telekomunikácií** - činnosti prevádzky, údržby alebo poskytovania prístupu k zariadeniam na prenos hlasu, dát, textu, zvuku a obrazu s použitím drôtovej telekomunikačnej infraštruktúry.
- **činnosti bezdrôtových telekomunikácií** - činnosti prevádzky, údržby alebo poskytovania prístupu k zariadeniam na prenos hlasu, dát, textu, zvuku a obrazu s použitím bezdrôtovej telekomunikačnej infraštruktúry.
- **satelitné telekomunikačné činnosti** - činnosti prevádzky, údržby alebo poskytovania prístupu k zariadeniam na prenos hlasu, dát, textu, zvuku a obrazu s použitím satelitnej telekomunikačnej infraštruktúry.
- **ostatné telekomunikačné činnosti**
 - poskytovanie špecializovaných telekomunikačných aplikácií, napr. satelitné sledovanie, komunikačné diaľkové meranie a činnosti radarových staníc,
 - prevádzku satelitných terminálových staníc a s tým spojených zariadení, operačne prepojených s jedným alebo viacerými pozemnými komunikačnými systémami umožňujúcimi prenos telekomunikácií do satelitných systémov alebo prijímanie telekomunikácií zo satelitných systémov,
 - poskytovanie prístupu na internet cez sieť medzi klientom a poskytovateľom internetových služieb, ktoré nevlastní alebo nekontroluje poskytovateľ internetu, ako je prístup na internet cez štandardnú telefónnu linku a pod.,
 - poskytovanie telefónneho a internetového pripojenia cez zariadenia prístupné verejnosti,
 - poskytovanie telekomunikačných služieb cez existujúce telekomunikačné pripojenia:
 - predajcov v oblasti telekomunikácií tzn. nákup a následný predaj sieťovej kapacity bez poskytovania doplnkových služieb,
 - prenájom telekomunikačných liniek alebo kapacity.

2630 Počítačové služby

- vykazuje sa tu nákup a predaj softvéru na zákazku a jeho aplikácií vrátane nákupu a predaja vlastníckych práv k uvedenému softvéru, licenčné poplatky za autorizované používanie originálov individuálne prispôsobeného softvéru.

Licenčné poplatky za používanie, šírenie alebo distribúciu originálneho softvéru sa vykazujú v položke 2660 Poplatky za využívanie duševného vlastníctva.

Štandardné softvérové balíky dodávané na fyzických nosičoch alebo ako súčasť hardvérového vybavenia **sa v hlásení SLUZ(NBS)1-04 nevykazujú.**

V hlásení sa vykazujú aj nasledovné činnosti v oblasti informačných technológií: tvorba, modifikovanie, testovanie a podpora softvéru; navrhovanie a projektovanie počítačových systémov ako integrovaných hardvérových, softvérových a komunikačných počítačových technológií; centrálny manažment a obsluha klientskych počítačových systémov a/alebo zariadení na spracovanie dát a ostatné profesionálne a technické činnosti súvisiace s výpočtovou technikou.

2640 Informačné služby

- vykazujú sa tu činnosti webových vyhľadávacích portálov, spracovanie dát a poskytovanie serverového priestoru na internete, ako aj iné činnosti, ktoré poskytujú informácie. Taktiež sem patria poplatky za prístup na webovú stránku a výroba webových stránok.

8890 Agentúrne správy

- vykazujú sa tu činnosti spravodajských syndikátov a spravodajských agentúr, ktoré poskytujú správy, snímky, fotografie, filmy a nahrávky médiám.

8895 Ostatné informačné služby

- vykazujú sa tu ostatné informačné služby inde neuvedené, napr.:

- ukladanie dát, šírenie dát a databáz,
- priame predplatné novín, časopisov doručených poštou, elektronicky alebo iným spôsobom,
- informačné služby na základe telefonátov (call centrum),
- informačné vyhľadávacie služby na základe zmluvy alebo za odmenu,
- archívne služby a správa príp. digitalizácia dokumentov,
- služby strihania správ, skracovania tlače a pod.

VIII. OSTATNÉ OBCHODNÉ SLUŽBY

Výskum a vývoj

2791 Vedecký výskum a vývoj

- patria sem tri druhy výskumu a vývoja:

1. základný výskum: experimentálne alebo teoretické práce uskutočnené v prvom rade s cieľom získania nových vedomostí o podstate javov alebo pozorovateľných faktoch, bez výhľadu špecifickej aplikácie alebo využitia,
2. aplikovaný výskum: pôvodné skúmanie, uskutočnené za účelom získania nových vedomostí, orientované prevažne na špecifické praktické ciele alebo účely,
3. experimentálny vývoj: systematická práca vychádzajúca z existujúcich vedomostí získaných z výskumu a/alebo praktických skúseností, zameraná na výrobu nových materiálov, výrobkov a zariadení, na zavedenie nových procesov, systémov a služieb a na podstatné vylepšenie tých, ktoré sa už vyrábajú alebo sú zavedené.

2792 Odmena za činnosť výskumu a vývoja

- vykazuje sa tu financovanie základného výskumu, aplikovaného výskumu a experimentálneho vývoja.

2793 Predaj vlastníckych práv vzniknutých z výskumu a vývoja

- vykazuje sa tu nákup a predaj vlastníckych práv k trvalému používaniu duševného vlastníctva ako sú patenty, autorské práva, výrobné postupy a priemyselné vzory, ktoré vznikli z výskumu a vývoja.

2748 Služby medzi podnikmi priamych zahraničných investícií

- vykazujú sa tu prevody prostriedkov medzi príbuznými podnikmi za služby, ktoré sa nedajú zaradiť medzi iné položky, napr. platby pobočiek, dcérskych spoločností a pridružených firiem v prospech materských podnikov alebo iných príbuzných podnikov, ktoré predstavujú podiel na všeobecných nákladoch na riadení pobočiek, dcérskych spoločností a pridružených firiem (napr. plánovanie, organizácia, controlling), náhrady výdajov hradených priamo materskými podnikmi, transakcie medzi materskými podnikmi a ich pobočkami, dcérskymi spoločnosťami a pridruženými podnikmi k úhrade režijných nákladov.

Právne, účtovnícke a profesionálne manažérske služby

2750 Právne služby

- vykazuje sa tu právne zastupovanie pri presadzovaní záujmov pred súdom alebo pred inými súdnymi orgánmi. Zahŕňajú aj vypracovanie právnych dokumentov, ako sú stanovky spoločnosti, partnerské zmluvy a podobných dokumentov súvisiacich s vytvorením spoločnosti, patentmi a autorskými právami, vypracovanie listín, vôľ a poručníctva a pod., ako aj iné činnosti verejných a občiansko-právnych notárov, súdnych vykonávateľov, zmierovacích sudcov, vyšetrovateľov a arbitrov.

2760 Účtovnícke, audítorské služby a služby daňového poradenstva

- vykazuje sa tu:

- zaznamenávanie účtovných komerčných transakcií z obchodnej a inej činnosti,
- vypracovanie alebo audit finančných záznamov,
- preverenie finančných záznamov a osvedčenie ich správnosti,
- vypracovanie daňových priznaní fyzických osôb a právnických osôb,
- poradenskú činnosť a zastupovanie klientov v styku s daňovými orgánmi.

2770 Podnikateľsko-manažérske konzultačné služby a styk s verejnosťou

- vykazuje sa tu poskytovanie poradenstva a pomoci podnikom a iným organizáciám v otázkach riadenia ako sú strategické a organizačné plánovanie, finančné plánovanie a rozpočet, marketingová politika a ciele, politika v oblasti ľudských zdrojov, postupy v praxi a plánovanie, časový harmonogram výroby, riadiace plánovanie. Obsahujú aj vykonávanie dohľadu a riadenie ostatných útvarov v rámci jednej spoločnosti alebo podniku, tzn. činnosti vedenia firiem.

2780 Reklama, prieskum trhu a verejnej mienky

- patria sem nasledovné činnosti:

- plánovanie, návrh a stvárnenie reklamy, jej realizácia a uvedenie na trh prostredníctvom reklamnej agentúry, umiestnenie reklamy v médiách vrátane nákupu a predaja reklamnej plochy alebo reklamného času, podpora výrobkov na zahraničných trhoch,
- zisťovanie potenciálu trhu, úrovne informovanosti, akceptácie a oboznámenia sa s tovarom a službami, nákupných zvyklostí spotrebiteľov za účelom propagácie predaja a vývoja nových tovarov a služieb vrátane štatistických rozborov výsledkov,
- zisťovanie všeobecnej mienky verejnosti a jej štatistická analýza.

Architektonické, inžinierske, vedecké a iné technické služby

Patrí sem poskytovanie architektonických, inžinierskych a projektových služieb, služieb v oblasti kontroly budov, geodetických, kartografických služieb, vykonávanie služieb v oblasti fyzikálneho, chemického testovania, ako aj služby spojené s analytickými skúškami.

2802 Architektonické služby

- vykazujú sa tu činnosti v oblasti architektonického poradenstva, navrhovanie a vypracovanie projektu stavby.

2803 Inžinierske služby

- vykazujú sa tu komplexné technické služby a stavebné asistencie súvisiace s projektovaním, výstavbou a dozorom pri stavbe budov a inžinierskych stavieb, inžiniersky dizajn a ostatné inžinierske poradenské činnosti.

2804 Vedecké a iné technické služby

- patria sem meteorologické služby, činnosti patentových maklérov, bezpečnostné poradenstvo, ekologické a poľnohospodárske poradenstvo, geodetické činnosti a kartografické činnosti a činnosti súvisiace s geoinformatikou ako aj ostatné činnosti technických poradcov. Taktiež sem patrí vydávanie certifikátov na výrobky, skúšky a analýzy zloženia, fyzikálnych vlastností a ostatné technické skúšky a analýzy.

2820 Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov

- vykazuje sa tu zber, spracúvanie a likvidácia odpadových materiálov. Zahŕňa aj spracúvanie a likvidáciu nebezpečného odpadu, demontáž vrakov, recykláciu triedených materiálov, čistenie a odvod odpadových vôd, ozdravovacie činnosti a ostatné činnosti nakladania s odpadom.

Poľnohospodárske a ťažobné práce

2811 Poľnohospodárske práce

- vykazujú sa tu služby súvisiace s pestovaním plodín, s chovom zvierat, veterinárne služby, služby súvisiace s ťažbou dreva, rybolov a akvakultúra a ostatné služby poskytované v lesníctve.

2812 Ťažobné práce

- vykazujú sa tu špecializované k ťažbe vykonané služby na základe poplatku alebo kontraktu. Zahŕňajú sa sem služby spojené s ťažbou a spracovaním nerastných surovín vrátane prieskumných služieb cez tradičné metódy zisťovania pomocou základnej vzorky, realizáciou geologických pozorovaní ako je vŕtanie, testovacie vŕtanie alebo opakované vŕtanie pre olejové vrty, kovové a nekovové minerály.

Iné obchodné služby

2720 Operatívny lízing

- vykazuje sa tu prenájom a lízing hnuiteľného majetku spotrebiteľom za pravidelnú úhradu nájomného alebo lízingových splátok.

Do operatívneho lízingu sú zahrnuté:

- prenájom motorových vozidiel,
- prenájom a lízing rekreačných a športových potrieb,
- prenájom a lízing ostatných osobných potrieb a potrieb pre domácnosť,
- prenájom a lízing poľnohospodárskych strojov a zariadení,
- prenájom a lízing stavebných strojov a zariadení,
- prenájom a lízing kancelárskych strojov a zariadení vrátane počítačov,
- prenájom a lízing vodných dopravných prostriedkov,
- prenájom a lízing leteckých dopravných prostriedkov,
- prenájom a lízing ostatných strojov, zariadení a iného hmotného majetku a pod.

S vylúčením:

- finančného lízingu,

- prenájmu nehnuteľného majetku,
 - prenájmu zariadenia s obsluhou (viď príslušné položky podľa činností realizovaných s týmto zariadením, napr. stavebníctvo, doprava, poľnohospodárstvo),
 - lízingu telekomunikačných liniek (viď telekomunikačné služby),
- Operatívny lízing presahujúci dva roky patrí do štatistiky zahraničného obchodu s tovarmi.

2710 Služby súvisiace s obchodom

- vykazujú sa tu provízie z transakcií s tovarom a službami medzi tuzemcami, komisionármi, komoditnými maklérmi a ostatnými veľkoobchodníkmi a cudzozemcami, resp. medzi obchodníkmi so sídlom v zahraničí, komisionármi, komoditnými maklérmi a ostatnými veľkoobchodníkmi a tuzemcami. Zahŕňajú aj činnosti sprostredkovateľov kontaktov medzi predávajúcimi a kupujúcimi alebo činnosti zástupcov, ktorí uskutočňujú obchodné transakcie v zastúpení príkazcu vrátane služieb cez internet.

Do tejto skupiny nepatria licenčné poplatky, maklérske provízie za finančné a poisťovacie služby, poplatky spojené s dopravou.

2730 Obchodné operácie spojené s tovarom

- patria sem obchodné operácie spojené s tovarom, ktorý tuzemec nakúpil od cudzozemca, aby ho následne predal inému cudzozemcovi; tovar však nie je umiestnený do vnútorného obehu Slovenskej republiky.

Prijatá služba: hodnota tovaru pri nákupe (dovoze) tovaru, ktorý tuzemec nakúpil v zahraničí od cudzozemca za účelom ďalšieho predaja inému cudzozemcovi.

Poskytnutá služba: hodnota tovaru pri jeho následnom predaji (vývoze), kde daný tovar dodáva tento tuzemec inému cudzozemcovi.

Do hodnoty tovaru pri nákupe a predaji sa nezahŕňajú poplatky za poisťovacie služby ani poplatky spojené s dopravou tovaru.

2830 Prenájom a správa nehnuteľností

- vykazuje sa tu prenájom a správa vlastných alebo prenajatých nehnuteľností, prenájom miestností, prenájom nebytových priestorov, prenájom skladových priestorov a pod. Patria sem aj služby realitných agentúr.

2840 Ostatné obchodné služby inde nezahrnuté

Ostatné obchodné služby zahŕňajú:

- vydavateľské služby,
- rozmnožovanie nahratých nosičov,
- fotografické služby, grafické služby,
- prekladateľské a tlmočnicke služby,
- služby v oblasti zamestnania, napr. prenájom pracovnej sily, činnosť personálnych agentúr,
- upratovacie služby, čistiareň, chemické čistenie,
- cateringové a ostatné stravovacie služby.

IX. OSOBNÉ, KULTÚRNE A REKREAČNÉ SLUŽBY

2880 Audiovizuálne služby

- zahŕňajú prenájom videopások, diskov, platní, CD, DVD.

8950 Vzdelávacie služby

- vykazujú sa tu poplatky za účasť na seminároch a konferenciách, taktiež sem patria služby týkajúce sa vzdelávania na akejkoľvek úrovni alebo v akejkoľvek profesii. Vzdelávanie môže byť poskytnuté ústnou alebo písomnou formou, prostredníctvom rádia, televízie, internetu alebo formou

korešpondencie. **Neuvádzajú sa tu** poplatky za vzdelávanie študentov v zahraničí a naopak, ktoré patria do položky cestovný ruch.

8960 Zdravotnícke služby

- vykazujú sa tu služby v oblasti zdravotníctva poskytované lekármi, zdravotnými sestrami a stredným zdravotníckym a obdobným personálom, laboratórne a podobné služby poskytované na diaľku alebo na mieste. Výdavky turistov spojené so zdravotnou starostlivosťou sa považujú za súčasť cestovného ruchu **a v hlásení SLUZ(NBS)1-04 sa nevykazujú.**

8970 Umenie, zábava a rekreácia

- vykazujú sa tu služby za aktivity v oblastiach kultúry, zábavy, športu a rekreácie.

8971 Ostatné osobné činnosti

- službami ostatných osobných činností sa rozumejú služby inde nezaradené.

X. VLÁDNE TOVARY A SLUŽBY

Patria sem služby týkajúce sa zahraničných vecí, obrany, verejného poriadku a bezpečnosti.

2920 Vládne zastupiteľstvá a konzuláty

- služby za správu a činnosť ministerstva zahraničných vecí, diplomatických a konzulárnych misíí umiestnených v zahraničí alebo v úradoch medzinárodných organizácií. Zahŕňajú tovary a služby získané alebo poskytované diplomatickými a konzulárnymi zastúpeniami, napr. prenájom budov, vybavenie kancelárií, komunálne služby, prevádzku a údržbu vozidiel, usporiadanie oficiálnych spoločenských akcií na území štátu, kde pôsobia. Takisto aj správu, činnosť a podporu pre informačné a kultúrne služby, ktorých distribúcia je určená mimo štátnych hraníc a riadenie zahraničného obchodu, medzinárodných finančných a technických záležitostí.

2930 Vojenské jednotky a agentúry

- vykazujú sa tu správa, dohľad a činnosť vojenskej obrany a pozemných, námorných, vzdušných a vesmírnych obranných síl na území tých krajín, kde pôsobia.

2940 Ostatné vládne služby inde nezahrnuté

- patria sem ostatné vládne služby, ktoré sa týkajú verejnej správy, ale neboli vyššie definované. Zahŕňajú aj služby súvisiace so zahraničnou hospodárskou pomocou a s verejným poriadkom a bezpečnosťou.

XI. EMISNÉ KVÓTY

3000 Emisné kvóty

- vykazuje sa tu nákup a predaj emisných povolení na emisiu skleníkových plynov uskutočňovaných medzi tuzemcom a cudzozemcom. Obchodovanie prebieha buď priamo alebo prostredníctvom burzy. Hodnota služby zahŕňa hodnotu kúpených alebo predaných povolení. Poplatky za sprostredkovanie transakcie patria do položky finančné služby.